

Redovisning av medelsförvaltning januari - augusti 2023

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta följande:

1. Godkänna redovisning av medelsförvaltning januari – augusti 2023.
2. Redovisningen överlämnas till regionstyrelsen.
3. Hälso- och sjukvårdsnämnden ger i uppdrag till hälso- och sjukvårdsdirektör att återkomma med en plan för anpassning till en varaktig och stabil hälso- och sjukvård, med ekonomiska effekter på kort och lång sikt. Åtgärder och resultat följs upp i nämnden kvartalsvis.

Sammanfattning

Resultatet för perioden uppgick till -378,5 mnkr jämfört med budgeterade 57,3 mnkr, d.v.s. en avvikelse med -435,8 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 6 068,8 mnkr och avvek positivt mot budget med 41,5 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse är högre såld vård. Verksamhetens kostnader uppgick till 6 447,3 mnkr och avvek negativt mot budget med -477,3 mnkr. Främsta orsaken var att kostnader för egen- och inhyrd personal översteg budget.

Periodens investeringar uppgick till 69,8 mnkr, där den största enskilda investeringsutgiften under perioden var respiratorer till intensivvården i Gävle och Hudiksvall för 11,4 mkr,. Investeringsprognosen vid delåret är att utfallet vid årets slut kommer att landa på tilldelad investeringsram på 129 mnkr.

En övergripande ekonomisk helårsprognos för nämnden pekar på ett underskott på 650 mnkr. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer därför att uppdra åt Hälso- och sjukvårdsdirektör att återkomma med en plan för anpassning till en varaktig och stabil hälso- och sjukvård, med ekonomiska effekter på kort och lång sikt. Åtgärder och resultat följs upp i nämnden kvartalsvis..

Mål och satsningar inom nämndens prioriterade områden för 2023 bedöms helt eller delvis kunna uppnås under året förutom målen ” God ekonomisk hushållning”, ”Ökad positiv syn på Region Gävleborg som arbetsgivare” och ”Färre undvikbara vårdskador” som inte bedöms att uppnås vid årsskiftet.

Ärendet

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar medelsförvaltning för perioden januari – augusti 2023.

Budget

Regionfullmäktige har i budget 2023 tilldelat hälso- och sjukvårdsnämnden en ram på 7 098,0 mnkr.

I nämndens årsplan finns ett antal politiska prioriteringar för nämnden, som t.ex. en god, nära, tillgänglig, jämlik och effektiv vård i länet, en hälso- och sjukvård utifrån patientens perspektiv samt en styrning av verksamheten som baseras på en hög grad av tillit.

Investeringsramen för maskiner och inventarier uppgår till 129,0 mnkr.

Periodens resultat

Resultatet för perioden uppgick till -378,5 mnkr jämfört med budgeterade 57,3 mnkr, d.v.s. en avvikelse med -435,8 mnkr.

Verksamhetens intäkter uppgick till 6 068,8 mnkr och avvek positivt mot budget med 41,5 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna budgetavvikelse är högre såld vård (25 mnkr) samt intäkter (21 mnkr) ifrån det tilläggsanslag som nämnden tilldelades av regionfullmäktige i april 2023 för att förstärka löneutrymmet. Patientavgifter hade för perioden även det ett utfall högre än budgeterat (4 mnkr).

Verksamhetens kostnader uppgick till 6 447,3 mnkr och avvek negativt mot budget med -477,3 mnkr. Främsta orsaken var att kostnader för egen och inhyrd personal översteg budget med 286,2 samt 201,9 mnkr. Utfallet ifrån årets lönerrevision samt att antalet köpta timmar av inhyrd personal ökat, och då främst sjuksköterskor, är delförklaringar bakom denna avvikelse. Kostnaderna för den köpta vården ligger vid delåret högre än budget med 14,7 mnkr. Denna kostnadsökning är främst kopplat till högre kostnader än budgeterat för högspecialiserad vård. Kostnaderna för läkemedel för perioden var däremot lägre än budgeterat med 19 mnkr. Finansiella kostnader uppgick till 2,7 mnkr, 0,3 mnkr lägre än budget.

För perioden redovisade Ledning (33,1 mnkr), Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser (12,7 mnkr) och Smittskydd (8,1 mnkr) överskott och positiv budgetavvikelse. Intern produktion (-426,8 mnkr) och Extern produktion (-6,8 mnkr) redovisade däremot underskott och negativ budgetavvikelse.

Hantering av underskott

En övergripande ekonomisk helårsprognos för nämnden pekar på ett underskott på cirka 650 mnkr för 2023. Under januari – augusti 2023 ökade kostnaderna med 8,1 procent jämfört med motsvarande period förra året medan intäkterna ökade med 1,1 procent. En stor del i den lägre intäktsökningen består främst utav minskade riktade statsbidrag. Under perioden januari – augusti 2023 var utfallet på de riktade statsbidragen 232,5 mnkr att jämföra med 392,3 mnkr under samma period 2022.

Resultatet per augusti visar ett underskott mot budget som uppgår till 379 miljoner kronor för hälso- och sjukvårdsnämnden. Delvis beror detta underskott på minskade externa intäkter som till största delen beror på kraftigt reducerade riktade statsbidrag samt flera ”externa” omständigheter som verksamheten inte själva rår över, men också ökade kostnader inom främst köp av inhyrd personal, köpt vård och läkemedel. Personalkostnaderna för egen personal ökar också, som till stor del kan förklaras av ökade pensionskostnader och årets löneökningstakt.

För att komma till rätta med diskrepansen mellan tilldelat budget och verksamhetens nuvarande nettokostnader behöver omfattande åtgärder vidtas över flera år. Omfattningen av de prognosticerade underskotten innebär att även åtgärder som kan ha påverkan på verksamhet och tillgänglighet behöver ses över och kan bli aktuella, för att nå till en budget i balans. Förvaltningen ser bland annat behov av en kraftsamling kring kostnadsökningen för inhyrd personal.

Vid nämndssammanträdet i April beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden att ge tre uppdrag till hälso- och sjukvårdsdirektör;

- *Vidta åtgärder för att minska omfattningen av inhyrd personal – på kort och lång sikt*
- *Utreda primärvården i syfte att främst belysa ekonomiska förutsättningar*
- *Genomföra effektiviseringar motsvarande 100 miljoner kronor som löpande redovisas till nämnden.*

Arbete pågår med samtliga av dessa tilldelade uppdrag och redovisas separat i ett enskilt ärende på nämndssammanträdet i September.

Utöver dessa redan tilldelade uppdrag beslutar hälso- och sjukvårdsnämnden att uppdra till hälso- och sjukvårdsdirektör att återkomma med en plan för anpassning till en varaktig och stabil hälso- och sjukvård, med ekonomiska effekter på kort och lång sikt. Åtgärder och resultat följs upp i nämnden kvartalsvis.

Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 69,8 mnkr, där den största enskilda investeringsutgiften under perioden är respiratorer till IVA i Gävle och Hudiksvall för 11,4 mkr, delbetalning av containrar för sterilt gods till IVA i Hudiksvall 3,3 mkr av totalt 4,9 mkr samt operationsbord till Bollnäs och Gävle för 6,5 mkr.

Andra större investeringsutfall under perioden har varit;

- Uppgradering av datortomografer i Söderhamn 3,3 mkr,
- skelett och lunglabb i Söderhamn för 3,8 mkr,
- ögonmikroskop till Gävle för 2,2 mkr samt
- investeringar i ambulanser för 14,4 mkr

Prognosen vid delåret är att utfallet vid årets slut kommer att landa på 129 mnkr, precis enligt ram för 2023.

De största enskilda investeringarna i prognosen är;

- reinvestering i takhängd röntgenutrustning (c-båge) till kärlikirurgin för 12,8 mkr
- uppgradering av datortomografer i Gävle och Bollnäs för 6,9 mkr
- skelett och lunglab samt konventionell röntgen i länet, 2 stycken för totalt 4,7 mkr
- operationsbord till dagkirurgen Gävle, 5,5 mkr,
- röntgenutrustning (c-bågar) till operation i Gävle och Bollnäs för 5 mkr,
- Apparat inom urologin för stötvågsbehandling (ESWL apparat) i Bollnäs för 4,0 mkr
- vattenreningsanläggning till dialysen i Gävle för 3,5 mkr
- scanner för digital patologi till laboriemedicin för 2 mkr

Ytterligare 4 mnkr i investeringar i ambulanser kvarstår att investera i slutet av året.

Transportkuvöser med tillhörande ventilatorer till neonatalverksamheten skjuts fram till nästa år, totalt 4,4 mkr

Uppföljning av verksamhetsplan samt måluppfyllelse

I hälso- och sjukvårdsnämndens årsplan finns ett antal satsningar och målsättningar inom prioriterade områden. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har upprättat en verksamhetsplan med aktiviteter för uppfyllande av målen, som beslutats av hälso- och sjukvårdsdirektören. En sammanfattad uppföljning av verksamhetsplanen med måluppfyllelse per den 31 augusti samt en årsprognos redovisas här.

Produktion

Nedan följer produktionsutfall för öppenvården under perioden januari – augusti 2023, jämfört med motsvarande period 2022.

- Antal besök i primärvården var 18 871 stycken fler än 2022 (+7%)
- Antal första besök i den sjukhusbundna specialistvården var 2 125 stycken fler än 2022 (+4 %)
- Antal återbesök i den sjukhusbundna specialistvården var 18 402 stycken fler än 2022 (+7 %)

Till dessa besökssiffror skall tilläggas att;

- Antal remisser till den sjukhusbundna specialistvården var under dessa tre månader 5 676 stycken fler än under 2022 (+7 %).
- Telefonkontakter inom den sjukhusbundna specialistvården ligger kvar ungefär på samma nivå som 2022, totalt 1 837 stycken fler telefonkontakter än 2022 (+2 %).

Andra produktionsutfall under perioden januari – augusti 2023, jämfört med motsvarande period 2022 är;

- Medelantalet inlagda patienter i slutenvården per månad var 2 fler än under 2022 (+1 %).
- Antalet genomförda operationer var 419 stycken fler än under 2022 (+3 %). Avvikelserna mot föregående år är både på de elektiva och akuta operationerna. Antalet akuta operationer har under dessa åtta månader varit 110 stycken fler än motsvarande period föregående år.

Medarbetare

Under perioden januari t.o.m. augusti minskade antal årsanställda i medeltal med 0,2 procent jämfört med motsvarande period 2022.

Antalet timanställda har minskat under januari – augusti 2023, i medel cirka 26 färre timanställda under 2023 jämfört med samma period 2022. En förklaring till denna minskning är nedgången i vaccinationsarbetet som minskat behovet av timanställda.

Den höga sjukfrånvaron i början av 2022 ledde till ett högt uttag av övertidstimmar. Motsvarande sjukfrånvaro var inte under första kvartalet 2023 vilket har lett till att antalet övertidstimmar är lägre än föregående år. Totalt motsvarar den minskade övertiden under 2023 cirka 12 stycken färre årsanställda.

Den ackumulerade sjukfrånvaron hittills under 2023 är 6,4%, vilket är 0,6 procentenheter lägre än motsvarande period 2022. Den höga sjukfrånvaron i början av 2022 påverkade helårets sjukfrånvaro markant, dock har det under första kvartalet 2023 varit fortsatt hög sjukfrånvaro i verksamheten. Exempelvis var sjukfrånvaron i mars 2023 7,7 % vilket kan jämföras med en sjukfrånvaro på 5,8 % i mars 2019. Under våren och sommaren har sjukfrånvaron legat på nivåer som varit i medel cirka 0,3 procentenheter under förra årets nivåer.

Under perioden har antalet frånvarotimmar för vård av barn (VAB) minskat jämfört med samma period föregående år. Under första kvartalet 2023 var antalet frånvarotimmar på grund av VAB cirka 2 500 timmar fler än under 2022 men däremot under våren och sommaren har dock antalet frånvarotimmar på grund av VAB minskat jämfört med föregående år med cirka 6 400 timmar. När det gäller uttagen semester är dock antalet frånvarotimmar på samma nivåer som föregående år efter dessa åtta månader av 2023.

Miljö

Hälso-och sjukvårdsförvaltningen har en rad pågående aktiviteter enligt miljöpolicyen. Det handlar om allt från minskning av resor med bil till begränsad användning av antibiotika och medveten avfallshantering.

Pandemin har påskyndat utvecklingen av digitala vårdmöten, såväl som användning av digitala videomöten mellan förvaltningens personal. I förvaltningen är det ett intensivt arbete med att öka andelen digitala kontakter i vården.

Ett annat miljömål är att minska miljöpåverkan ifrån miljöstörande kemikalier och läkemedel genom att hålla förskrivningen av antibiotika på en rimlig nivå. Förskrivningen av antibiotika följs kontinuerligt dels genom förskrivningen i primärvården genom att följa förskrivningen av antal uthämtade antibiotika recept under de senaste tre månader per 1000 listningspoäng samt Stramas mål på förskrivna antibiotika recept inom hela sjukvården för den senaste tolv månads period.

Utfallen för dessa två mätetal har dock inte haft den utveckling som önskats i och med att fyra av primärvårdsområdena inom den offentligt drivna primärvården har under de senaste tre månaderna haft en förskrivning över HVK: s målnivå på 29 uthämtade recept samt att den totala förskrivningen i Gävleborg de senaste 12 månaderna ligger över Stramas mål på 250 uthämtade recept.

Prioriterade områden

En effektiv och tillgänglig vård

Politiskt mål; Patientsäkerheten i vården ska säkerställas genom tillgängliga och säkra processer mellan aktörer, adekvat kunskap och kompetens hos medarbetarna, säkra processer i vård och behandling, samt att patienten deltar som medskapare.

Förvaltningsmål: Effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess i samverkan

Förvaltningen skall genomföra insatser inom hälso- och sjukvården och utveckla samverkan med andra aktörer i syfte att förebygga eller förkorta sjukskrivningarna i länet och främja människors återgång i arbete. Ett sätt att följa denna utveckling är aktuellt sjukpenningtal för länet.

Sjukpenningtalet är ett mått på sjukskrivningarnas omfattning och anger antalet dagar per person om alla sjuk- och rehabiliteringspenningdagar under ett år i länet slås ut på alla försäkrade individer.

Gävleborgs län har ett av de högsta sjukpenningtalen i riket och utifrån Försäkringskassans senaste statistik hade Gävleborg ett utfall på 12,1 dagar per person under den senaste 12 månaders period. Detta är en ökning jämfört med utfallet vid årsskiftet med 0,6 dagar per person och ökning med 0,9 dagar jämfört med delår 2 2022.

Hälso och sjukvården har även ett stort arbete med patienter med nedsatt arbetsförmåga. Detta finns ingen koppling vilken typ av ersättning som dessa individer har. Dessa individer är mellan 16-67 år i behov av samordnande insatser för att närma sig arbete eller studier. Denna patientgrupp hanteras genom TRISAM teamen och under första halvåret 2023 har 601 ärenden hanterats av dessa team, varav 455 stycken är nya ärenden.

Målet bedöms delvis kunna uppnås.

Politiskt mål; Kontinuiteten i vården ska säkerställas, bland annat genom att göra regionen oberoende av inhyrd personal

Förvaltningsmål: Hög kontinuitet i patientens vård.

Ett sätt att mäta kontinuiteten är genom mätetalet, MFPC, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 12 månaders period. Efter augusti var andelen 43 % som hade träffat samma vårdgivare vid dessa läkarbesök inom den sjukhusbundna specialistvården. Detta utfall är något lägre än den uppsatta målnivån på större eller lika med 50 % för 2023 samt lägre än motsvarande siffra 2022.

Motsvarande mätning inom primärvården är mätetalet, Ko01L, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 18 månaders period. Utfallet på detta kontinuitetsindex vid utgången av augusti för de offentligt drivna hälsocentraler var 27 %, vilket är lägre än den uppsatta målnivån på 35 %, som är i nivå med rikets snitt.

Ett annat sätt att stärka kontinuiteten för våra patienter är att erbjuda fler patienter en utsedd fast vårdkontakt eller en behandlande roll. Vid utgången av augusti 2023 hade 9 470 patienter i Gävleborg en utsedd fast vårdkontakt eller en behandlande roll registrerad i befolkningsregistret, vilket är 5 970 stycken fler än vid samma tidpunkt under 2022. I utvecklingsarbetet med Min vård Gävleborg pågår ett arbete på enheterna med att identifiera och registrera behandlande roller som en funktion för att stärka kontinuiteten och tillgängligheten för patienten. Detta har medfört att det är 5 650 stycken fler patienter som nu har en registrerad behandlade roll än vid samma tidpunkt under 2022. Antalet registrerade fasta vårdkontakter har även det ökat med 320 patienter under samma tidsperiod.

Målet bedöms delvis kunna uppnås.

Politiskt mål; Arbetet med att behålla och rekrytera personal och minska beroendet av hyrpersonal ska ges fortsatt prioritet

Förvaltningsmål: Ökad positiv syn på Region Gävleborg som arbetsgivare

Medarbetare som trivs, utvecklas och känner stolthet över sitt arbete och arbetsplats är en avgörande förutsättning för att kunna bedriva vård av hög kvalitet. Dessa parametrar är inte helt enkla att mäta på ett heltäckande sätt, men speglas genom andelen positiva svar på medarbetarenkätens fråga ”Jag skulle rekommendera Region Gävleborg som arbetsgivare.

Resultatet ifrån årets undersökning på andelen medarbetare som skulle rekommendera Region Gävleborg som arbetsgivare blev 56 %, vilket var lägre än den uppsatta målnivån på 70 % samt lägre än utfallet i 2021 års medarbetarundersökning som blev 63 %.

Målet bedöms inte kunna uppnås.

Politiskt mål; Samverkan ska fortsätta att stärkas mellan primärvård, sjukhusbaserad specialistvård och kommunal vård

Förvaltningsmål: Stärkt samverkan mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård.

Under Covid-19 pandemin har samverkan mellan den kommunala primärvården, primärvården och sjukhusvården utvecklats i mycket positiv riktning. Utvecklingen har haft ett tydligt fokus på patientens bästa och mest effektiv användning av hela vårdens resurser.

Samverkan med länets tio kommuner sker mycket via det politiska forumet Nätverk Vårld och samverkansforumet för tjänstepersoner Lnsledning Vårld. Nätverk Vårld har under 2022 tagit fram en Vårldsstrategi som samtliga elva huvudmån ställt sig bakom. I den är God och nära vård ett gemensamt prioriterat målområde. I samverkan med länets kommuner har en uppdaterad färdplan för 2023 tagits fram utifrån nya målbilden och utifrån de prioriteringar som Lnsledning gjort. Fokus ligger fortsatt på Ledning och styrning, Medarbetarkommunikation och Gemensam uppföljning. Aktiviteter pågår inom vart och ett av områdena.

I maj genomfördes för två workshops riktade till chefer och ledare inom vårlden i länet (hos samtliga huvudmån, offentliga och privata utförare) med tema Förändringsledning där goda exempel från både kommuner och regionen kommer att medverka. Syftet är att stärka våra chefer i att leda förändring samt att erbjuda ett uppskattat tillfälle till erfarenhetsutbyte över organisationsgränser.

Under 2021-2022 genomfördes totalt 8 workshops med totalt 330 chefer hos våra elva huvudmån. Sex av dem hade GONV-grund som tema, två hade GONV för barn och unga som tema. 2023 har tre ytterligare workshops anordnats med tema förändringsledning, och där har vi nått ytterligare cirka 120 chefer, vilket totalt innebär att vi nått ca 450 chefer i vårlden i länet genom dessa elva GONV-workshops.

Ett gemensamt APT-material om GONV har även tagits fram tillsammans med kommunerna. Målgrupp är medarbetare inom vårlden i länet och syftet är att första linjens chefer ska använda materialet för dialog och förankring i den egna verksamheten, som ett stöd i sitt förändringsarbete.

Uppstart av gemensam arbetsgrupp för uppföljning av samverkan i GONV-arbetet, deltagare från kommuner och region tillsammans ska ta fram indikatorer utifrån den gemensamma målbilden. Nationellt framtagna indikatorer kommer att utgöra grunden i detta arbete.

Inom Samverkansgrupp e-hälsa arbetas med ett uppdrag från Lnsledning att titta på möjliga plattformar för en gemensam lösning gällande videomöten för vårldens verksamheter inom länet, att använda när personal från flera huvudmån behöver medverka vid tex ett SiP-möte. Idag finns ingen gemensam lösning för detta vilket försvårar kommunikationen och samordningen av vård- och omsorgsinsatser.

Ett ytterligare mått som följs för att mäta hur samverkan kring patienterna mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård utvecklas är att följa antalet upprättade samordnade individuella planer (SIP). Om patienter efter utskrivning ifrån slutenvård behöver insatser både ifrån region och kommun ska en samordnad individuell planering genomföras. Målet för 2023 är att genomförda SIP skulle vara 10 % fler än antalet upprättade under 2022.

Hittills under 2023 har dock inte detta mätetal haft den utveckling som önskats men det har under 2023 registrerats 6 % fler SIP jämfört med samma period föregående år.

Målet bedöms kunna uppnås.

Politiskt mål; Patientsäkerheten och kvalitén i vården behöver fortsätta utvecklas

Förvaltningsmål: *Färre undvikbara vårdskador*

Basala kläd- och hygienrutiner är ett fokusområde som behöver upprätthållas för att upprätthålla en smittsäker miljö på våra vårdinrättningar. Att utveckla våra rutiner för att andelen patienter med vårdrelaterade infektioner samt trycksår minskar kommer även det att prioriteras. Tre fokusområden i verksamhetsplan för 2023 inom patientsäkerhetsområdet är fortsatt följsamhet till basala kläd- och hygienregler, andel patienter med vårdrelaterade infektioner och genomförandet av enkla läkemedelsgenomgångar.

Andel korrekta observationer till de basala kläd- och hygienreglerna har hittills under varit 84 %, vilket är lägre än den uppsatta målnivån för året på 95 %. Andel korrekta observationer gällande klädregler låg på den uppsatta målnivån medan andel korrekta hygienregler hade ett lägre utfall.

Andelen patienter med vårdrelaterade infektioner efter åtta månader var 9,7 %, vilket är 2,7 % - enheter högre än den uppsatta målnivå för 2023. Andelen vårdrelaterade infektioner i år är även högre än samma period föregående år. I vår analys av resultaten ser vi att ett ökande antal fall av vårdrelaterade infektioner, där merparten redan finns vid inläggning på sjukhus.

Ett annat fokusområde för att minska vårdskador är en korrekt förskrivning av läkemedel. För att följa detta mäts genomförda och registrerade enkla läkemedelsgenomgångar som andel av totala läkarbesök. Denna andel ligger under årets gångna månader på nivåer mellan 16-20 %, vilket inte är i nivå med den målsättning som finns för 2023 samt med en negativ utveckling.

Målet bedöms inte kunna uppnås.

Politiskt mål; Omställningen till "God och Nära vård i Gävleborg" ska fortsätta

Förvaltningsmål: *Ökad tillgänglighet till den vård som patienten behöver*
Nedan följer en lägesbeskrivning av vårdgarantins fyra delar fram till sista augusti 2023;

Telefontillgänglighet

Telefontillgängligheten har perioden legat i medeltal kring 87 % vilket lägre än den uppsatta målnivån på 99 %. Denna tillgänglighet är dock högre än samma period föregående år.

Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården

Vårdgarantin inom primärvården, d v s nybesök inom 3 dagar till all legitimerad personal, inom den offentligt drivna primärvården har under året varit högre än snittet i riket och på samma nivå som föregående år.

Tillgängligheten för nybesök inom 3 dagar inom den offentligt drivna primärvården har under dessa åtta månader legat på 87 %, vilket var samma tillgänglighet som var under samma period föregående år.

Antalet genomförda fysiska besök till primärvården har under perioden varit 7% fler än samma period föregående år.

Första besök inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar

Andelen som väntat mer än 90 dagar på ett första besök var vid utgången av mars 44 %, vilket var 4 % -enheter fler än vid samma tidpunkt föregående år.

Det totala antalet väntade på sitt första besök inom den sjukhusbundna specialistvården har ökat sedan samma tidpunkt föregående år och var vid utgången av augusti cirka 16 300 personer, vilket var en ökning med cirka 2 600 personer jämfört med samma period föregående år.

De verksamhetsområdena med flest väntande på ett första besök finns inom Kirurgen, Ortopeden, Ögon och Öra, näsa, hals. Antalet väntande till dessa verksamheter har ökat under den senaste tolv månadsperiod. Två verksamhetsområden där antalet väntande till ett första besök däremot minskat är Kvinnosjukvården och Operation Bollnäs.

Operation/åtgärd inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar

Andelen som väntat mer än 90 dagar på en operation eller en åtgärd var vid utgången av augusti 36 %, vilket var 9 % -enheter färre än vid samma tidpunkt föregående år.

Det totala antalet väntande på en operation var vid utgången av augusti cirka 2 700 personer, vilket var cirka 150 personer mindre vid samma tidpunkt föregående år. Merparten av de väntande finns inom Ortopedin och Kirurgi, där antalet väntande inom Kirurgen minskat sedan årsskiftet medan antalet väntande inom Ortopedin ökat.

Återbesök genomförda inom medicinskt måldatum

64 % av genomförda återbesök under de gångna åtta månaderna av året har genomförts inom medicinskt måldatum, vilket är längre den uppsatta målnivån för året men på samma nivå som föregående år samma period.

Antalet genomförda återbesök inom sjukhusbundna specialistvården har under perioden varit 7% fler än samma period föregående år.

Målet bedöms delvis kunna uppnås.

Förvaltningsmål: En utvecklad god och nära vård

Det långsiktiga arbetet mot målbilden för God och nära vård 2030 har fortsatt under 2023 utifrån gemensam målbild med länets kommuner, Välfärdsstrategin beslutad i Länsledning, kärnvårderna och de sju programdirektiv som beslutats inom Region Gävleborg. I treårsplanerna för 2023-2025 prioriteras följande utvecklingsarbeten inom Region Gävleborg:

Exempel på aktiviteter hittills under året för att nå beslutade mål för 2023:

- **Programområde Prevention:** Kartläggning av preventionsarbete för äldre inom primärvården samt i kommunal verksamhet, genomförd juni-augusti 2023, som underlag för nulägesbild, behovsbedömning och åtgärder på länsnivå.

- **Programområde Digitala vårdmöten:** Min vård Gävleborg – omfattande aktiviteter för fortsatt införande, utveckling och marknadsföring mot länets invånare. Uppstart av referensgrupp med invånare – för delaktighet i fortsatt utveckling av tjänsten.

- **Programområde Digitala hälsorum:** Förstudie Servicehubbar tillsammans med länets kommuner och Regional Utveckling – för ökad närvaro på landsbygden, tillgängligare vård och användning av digitala verktyg – ger resurseffektivisering och moderna arbetssätt som efterfrågas av invånarna.

- **Programområde Hälsocentral:** Hälsocentralens uppdrag och roll utvecklas i samverkan med Hälsoval, utvecklingsarbetet kring Närvårdscenter och mot målbilden för God och nära vård. Starka hälsocentraler utgör basen i den tillgängliga, nära och personcentrerade vården.

- **Programområde Närvårdscenter:** Under 2023 konkretiseras utformning och innehåll för Närvårdscenter ytterligare. Plan framtagen för lokala workshops med ansvariga verksamhetschefer. Målet är att lokala handlingsplaner för genomförande ska vara framtagna på var och en av de sex orterna i länet som är aktuella för uppstart av Närvårdscenter. Workshoparna blir grunden för det fortsatta arbetet, som ska bygga på befintligt lokalt arbete och lokala förutsättningar och möjligheter.

- **Programområde Specialiserad sjukhusvård:** Specialiserade sjukhusvården delaktighet i mobila team – fortsatt utveckling av samarbetet.

- Ökat samarbete mellan God och nära vård och övriga utvecklingsarbeten inom RG: Kunskapsstyrning, verksamhetsområde Digital vård, SUSSA och Cosmic för att se hur dessa processer kan stödja varandra i riktning mot den gemensamma målbilden för God och nära vård.

- Utvecklat kommunikationsarbete för att stödja omställningen till GONV: populärversion av årsredovisningen för statsbidraget till Socialstyrelsen. Vi fick in många goda exempel på GONV-arbete och framgångsrika förändringsarbeten från

vårdens olika enheter, och i denna populärversion, som blir klar inom kort, har vi lyft fram vårdens medarbetare som konkret ställer om till God och nära vård i sina arbetssätt. Artiklar och konkreta berättelser om vad GONV kan vara, där våra medarbetare blir ambassadörer för de nya arbetssätten.

- Förändringsledning – konkret stöd till chefer i förändringsarbetet med hjälp av material, checklistor och mallar publicerade på Plexus.

Målet bedöms kunna uppnås.

En jämlik vård

Politiskt mål; Hälso- och sjukvården ska verka för att motverka ojämlikheter och ojämställdhet i vården

Förvaltningsmål: Motverka utanförskapet i hälso- och sjukvården

Detta mål har verksamheterna haft svårt att prioritera. Vi har etablerad kontakt med avdelning för folkhälsa och hållbarhet som kan gå in med praktiskt stöd och några analyser har genomförts. Ett mycket gott exempel är det arbete som initierats mellan förlossningen och vuxenpsykiatrien med målriktade insatser för födande kvinnor med psykisk ohälsa.

Målet bedöms delvis kunna uppnås

En ökad grad av tillitsbaserad styrning

Politiskt mål; Verksamheten ska på alla nivåer styras och ledas så att den, på både kort och lång sikt, kan bedrivas inom tilldelade ekonomiska ramar

Förvaltningsmål: God ekonomisk hushållning, verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar

Prognosen för helåret är ett underskott på cirka 650 mnkr. Ett fokusområde är utvecklingen av förvaltningens bemanningskostnader (kostnader för egen och inhyrd personal) som är ett måttetal som följs upp kontinuerligt och är den del av verksamhetsplanen. Kostnadsökningstakten för dessa bemanningskostnader efter delår 2 är 10,3 %, där en ökad mängd inhyrda timmar tillsammans med ökade pensionskostnader och en lönerrevision på i snitt 4,5% är poster som påverkar detta måttetal kraftigt.

Andra stora kostnadsposter som driver kostnadsutvecklingen under året är kostnader för läkemedel och köpt vård som har kostnadsökningstakter på 6 % respektive 9 %.

Målet bedöms inte kunna uppnås.

Förvaltningsmål: Ansvarstagande, hållbar resursanvändning

Under året har arbetet med att öka andel digitala kontakter i vården fortsatt. En digital kontakt med patienter som främst ökat under året är asynkrona chattar.

Ett annat miljömål är att minska miljöpåverkan ifrån miljöstörande kemikalier och läkemedel genom att hålla förskrivningen av antibiotika på en rimlig nivå.

Förskrivningen av antibiotika följs kontinuerligt dels genom förskrivningen i primärvården genom att följa förskrivningen av antal uthämtade antibiotika recept under de senaste tre månader per 1000 listningspoäng samt Stramas mål på förskrivna antibiotika recept inom hela sjukvården för den senaste tolv månads period. Utfallen för dessa två mätetal har dock inte haft den utveckling som önskats i och med att fyra av primärvårdsområdena inom den offentligt drivna primärvården har under de senaste tre månaderna haft en förskrivning över HVK:s målnivå på 29 uthämtade recept samt att den totala förskrivningen i Gävleborg de senaste 12 månaderna ligger över Stramas mål på 250 uthämtade recept.

Målet bedöms delvis kunna uppnås.

Politiskt mål; Verksamheten ska bedrivas enligt relevanta författningar och med tillräcklig kvalitet, med medborgarnas bästa i fokus

Förvaltningsmål: Patienter erbjuds vård enligt (inom nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård) framtagna kunskapsstöd

I Region Gävleborg har vi kommit mycket väl i gång med implementeringsarbeten inom alla godkända vårdförlopp, förutom Schizofreni förstagångsinsjuknande. Här är vi beroende av samverkan med kommunerna för att få detta på plats. Vi jobbar nu på detaljer tillsammans med kommunerna och FoU för hur arbetet praktiskt ska bedrivas. Det kan också vara på sin plats att påpeka att antal vårdförlopp att hantera är en dynamisk process där ständig nya godkänns och ska tas omhand lokalt i Region Gävleborg.

Målet bedöms kunna uppnås.

Politiskt mål; Chefer ska ha förutsättningar att tillämpa tillitsbaserat ledarskap

Förvaltningsmål: Ökad medarbetarnöjdhet

Ett sätt att följa med medarbetarnas uppfattningar om regionen som arbetsgivare är genom den årliga medarbetarenkäten och dess HME värde. Utfallet ifrån årets undersökning inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen blev 78, vilket var högre än den uppsatta målnivån och men två enheter lägre än senast medarbetarundersökningen genomfördes vilket var 2021.

Under föregående år har aktiviteter genomförts för att stärka medarbetarnöjdheten vilket har fortsatt under 2023. Exempel på detta är de nya riktlinjer som implementerats för flexibelt arbete. Andra exempel är fortsatt satsning på arbetsgivarvarumärket för att bevara och attrahera arbetskraft, där

kommunikationsinsatser genomförts för att kommunicera gävleborgskraften. En annan viktig aspekt under detta år på samma sätt som under 2022 är att uppmuntra, följa upp och möjliggöra kompetensutveckling i och med att detta fått stå tillbaka under pandemin.

Målet bedöms delvis kunna uppnås.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Hälsa- och sjukvårdsdirektör
Chefscontroller
Regionstab ekonomi

Martin Andersson
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Erik Lundgren
Chefscontroller